

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 7. Fylke: Nordland
 Tilleggsspørsmål nr. Herad: Bindal
 Emne: Skav Bygdelag: Vassbygda.
 Oppskr. av: I. Wørstad Gard: Telebu
 (adresse): Lande. G.nr. Br.nr.
 A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. samtale med flere.
 B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

1) Førmangel kalles her "bunød". Før til hjelpefer er: Beit, brom, skav og tang. Når en henter slikt før sier man: "Ein dreg bunød." Fellesnavn for disse forslagene er "drett".

2) På Lande var tang mest brukt til hjelpefer. Sammen med tang måtte en ha noget tørt før. Gamlekarene brukte å si: "Ein måtte ha neke tørt før, før å få opp ørta."

3) å skave - skjev skov - skøvi eller skøvi.

4) Skav blir fremdelis brukt her i byga når det er bunød. Hver vintervår kan en få se folk som kjører skavlass.

5) Regn.

Før brukte en bjerk, esp og alm. Nu er det nesten bare regn som blir brukt. Sjeldnere bjerk og alm. Best regner man regn.

6.) Regn.

7) ukjent.

8) Jå, så nær som hest. Om våren fra april og utover. Dei fekk skavet før sig selv.

Selje og er ville ikke åyra ha.

9) Det blev tykk og god melk, tykkere fløte, finere og gulere smør. Det blev ikke småk.

10) Ja.

11) Ein er i skavskogen .

12) Ein hentar skavlass.

13) Ukjent .

14. Om våren april . Ja. Karl P. Lande f.1878 forteller at han og faren ofte satt borte i skogen og skov . De hadde med sig sekk og meis og satt og skov til de hadde bør . Ofte var det skette." sludd, og da gjorde de opp varme under ei "tell" så de fikk varme sig .

Noget i forbindelse med langfredag har jeg ikke hørt .

15). Som ovenfor nevnt satt de borte i skogen og skov. Det jeg har sett har som regel vært at de satt i kjøkkenet . Muligens er det også brukt å sitte på låven . Under krigen da jeg var ute på korakontroll husker jeg at jeg så store lag med "skjevel" skavved " på låven borte i Kolsvik .

16). Jeg har ikke sett brukt til skaving annet enn vanlig tellekniv .

17. En sager stekken opp i vanlig vedlengd eller lenger ofte to lengder . Kvistene tar en gjerne lengere . Mest vanlig idag er vel å ta lompene inn i kjøkenet og skave der .

18. Ukjent .

19). En sitter på en stol ,holder lompene på kneet og spikker barken av . Enkelte holder lompene fritt for å spare klørne.

20 Skavveden blir her kalt "skevel". En har uttrykket . "så tørr som skjevel".

21) Borken kalles skav (skavbork)

22) Ein skaver opp både grenene og stammen .

Ofte saget en lompene i to vedlengder ,men ofte også

bare vanlig vedlengde.

23) Skjevel . Et vedstykke som en har saget av ett tre kalles lømp. Man taler derfor om skavlømp .

Når barken er skåret vekk kaller en disse lømpene for skjevel . Nogen flertallsbøining av dette ordet har jeg ikke hørt . Det heter en skjevel og mye skjevel .

24) En skulle skave tynt og fint ,især når det er ster rogn . Både bark og bast skulle tas med ,men bare inn til veden .

25) Til brenneved .

26) Skav blir fremdeles brukt til for om våren , på flere bruk her i bygda . Jeg hadde ikke hørt snakk om eller sett skaving før jeg kom hit i 1923.

Jeg har inntrykk av at man bruker skav selv om det ikke nettop er bunød . Men ellers tror jeg nok at det er gått tilbake med bruken av skav i de senere år .

Men blir våren sen og det er vanskelig å få kjøpe høi andre steder fra ,er det nok flere som kjører til skogen og henter sig skavlass .

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING